

PROJEKT

Nové výzvy, nové příležitosti, nová škola

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Teorie literatury II

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literární žánry

Lyrika	Epika	Drama
elegie	román	komedie
sonet	povídka	tragédie
óda	bajka	tragikomedie
píseň	legenda	muzikál
balada	povídka	opera
hymnus	novela	fraška
romance	epos	opereta

Lyrické žánry

Óda – oslavná lyrická báseň

Hymnus – slavnostní píseň

Elegie (žalozpěv) – vyjadřuje smutek

Píseň – báseň určená ke zpěvu (blues, šanson, lidová, umělá, ..)

Balada – lyricko-epický útvar, pochmurný děj, tragický závěr, dramatický spád (klasická – vliv lidové slovesnosti; sociální - nositelem tragičnosti jsou sociální poměry)

Romance – veselá, optimistická, v opozici k baladě

Epické žánry

Epika

```
graph TD; Epika --> Malá; Epika --> Střední; Epika --> Velká;
```

Malá

Střední

Velká

Velká epika

Epos – rozsáhlá veršovaná epická skladba, bohatý děj, množství odboček (hl. středověk, starověk)

Román – prozaický žánr, je delší než novela a povídka, děj se obvykle rozvětňuje a zachycuje osudy více postav, může jej dělit dále na cestopisný, dobrodružný, milostný...

Legenda – veršovaný nebo prozaický žánr, pojednává o životě světců, obsahuje zázraky

Střední epika

Povídka – prozaický žánr, obvykle má jednoduchý příběh bez mnoha odboček

Novela – prozaický žánr, příběh směřuje k výrazné pointě = nečekaný zvrát

Pohádka – prozaický žánr, vypráví zcela nereálné příběhy ve kterých vystupují typizované postavy (Princezna, Drak, Hloupý Honza), konec je převážně dobrý, významnou roli hraje opakování (magická čísla, kouzelné motivy, ustálené počáteční a závěrečné formule

Pověst – prozaický žánr, lidové vyprávění, které se z části zakládá na pravdě, ale obsahuje také nereálné prvky

Malá epika

Bajka – krátké veršované nebo prozaické vyprávění jednoduchého jinotajného příběhu, které často obsahuje obecně platné ponaučení a zvířata i rostliny v ní jednají jako lidé

Anekdota – krátké epické vyprávění s výraznou, humornou pointou

Drama

Komedie (veselohra) – zakládá se na komickém pojetí

Tragédie – je charakterizována tragickým pojetím

Opereta – drama, ve kterém se střídá mluvený a zpívaný text

Fraška - souvisí s náboženskou a morální tematikou, její vznik je spojen se smyslem pro grotesknost, pro směřování vážného a směšného

Opera – drama, v němž je spojen dramatický text s hudbou

Muzikál (divadelní revue) – řetězec scénických obrazů spojených s hudbou, někdy i tancem